

Intervju: MATEJA TUSTANOVSKI

Najstroža sam prema sebi

„Svaka audicija je trening i novo iskustvo za glumca, a isto tako i test samopouzdanja koje je glumcu prijeko potrebno, a istovremeno je i jako krhko. Drago mi je da je Vanja napravio ne tako čest potez, otvorio audiciju i pružio priliku studentima i slobodnim umjetnicima da pokažu svoje talente. Nadam se da će se taj princip nastaviti i drugdje.”

Razgovarala: **Katarina Kolega**

Objavljeno: **28. studenog 2023.**

Mateja Tustanovski studentica je na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Osvojila je Nagradu hrvatskog glumišta za izuzetno ostvarenje mladih umjetnika do 28 godina za ulogu Mile u predstavi *Plišana revolucija* autorskog projekta Vanje Jovanovića i Mateja Sudarića u produkciji Kulturnog centra Osijek i za ulogu Tamarine mame u predstavi *Sutra to možeš biti ti* autorskog projekta studenata 1. godine diplomskog studija Glume Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku u režiji Anice Tomić i produkciji Kazališta Virovitica i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku.

Mateja, iskrene čestitke na nagradi. Do sada ste napravili tri profesionalne predstave i već ste za dvije dobili Nagradu hrvatskog glumišta. Vjerujem da Vam to puno znači i da ste presretni. Nose li one, uz radost, i svojevrсно opterećenje, odnosno odgovornost?

Hvala Vam od srca. Definitivno mi to puno znači, pogotovo s obzirom na to da sam još uvijek na Akademiji u procesu učenja. Netko mi je jednom rekao da je lako biti primijećen, ali je teže nastaviti nakon toga, tako da to svakako nosi određenu dozu odgovornosti i na kraju i želju za opravdavanjem ukazanog povjerenja od strane struke.

U jednom ste razgovoru rekli da je talent potreban samo za prolaz na Akademiju. A zatim kreće naporan rad u omjeru 10 posto talenta, a 90 rada. Vaša profesorica i mentorica, redateljica Anica Tomić, otkrila mi je da ste izuzetno predani i posvećeni poslu, vrlo disciplinirani i talentirani, a ujedno skromni i introvertirani. Koliko Vam je bavljenje glazbom, pohađanje osnovne i srednje glazbene škole, pomoglo u toj besprijekornoj samodisciplini i radnoj etici?

Hvala profesorici na lijepim riječima! Otkako je krenulo moje školovanje ja sam, zbog glazbene, zapravo pohađala dvije škole paralelno u razdoblju i osnovne i srednje škole, a uz to su bile još i dodatne izvanškolske aktivnosti. Zbog toga je radna etika nekako bila dio mog odrastanja i brzo sam shvatila da je disciplina najlakši način obavljanja posla. Ako posao obaviš pažljivo i posvećeno, znači da ćeš ga morati obaviti samo jedanput, bez popravaka, a to je velika ušteda vremena koje poslije možeš provesti opuštenije.

U predstavi *Plišana revolucija* tumačite lik Mile koja žrtvuje svoju pijanističku karijeru. I Vi ste zbog glume žrtvovali klavir. Koliko ste u tom liku upisali svoje autobiografije?

Plišana revolucija je autorski projekt i tijekom stvaranja likova, redateljeva je uputa bila da počnemo iz sebe, kako bi nam likovi bili bliži. Tako da je sasvim sigurno da u Mili ima Mateje i obrnuto. Veća poveznica između nas dvije je ta osjetljivost i briga za bližnje. Što se tiče klavira, obje smo se nekako udaljile od sviranja. Milu je s klavirom ponovno spojio Duško, a mene Vanja. Jedina je razlika u odnosu na Milu to što, unatoč ljubavi prema klaviru i glazbi, ja nikada nisam imala ozbiljnije ambicije na tom području. Uživam privatno u toj vještini, ali sam s vremenom shvatila i da mi otvara vrata u glumačkom poslu.

***Plišana revolucija* bavi se Vašom generacijom – studentima na pragu ozbiljnog života. Većina njih su još djeca koja imaju strah od odrastanja. Kakva je Vaša Mila po tom pitanju i koliko se po tome Vi od nje razlikujete? Kako ste je osmišljavali?**

(https://hrvatskoglumiste.hr/wp-content/uploads/2023/11/MATEJA-TUSTANOVSKI-Hrvatskoglumiste.hr_-2-scaled.jpg)

Kako bismo napravili kontrast u odnosu na Duška, zamislila sam Milu kao osobu koja nije previše opterećena prelaskom u *svijet odraslih*, jer je dobro situirana. Studira stomatologiju, što je traženo zanimanje, živi u stanu koji su joj roditelji kupili i zbrinuta je, za razliku od Duška. Svima je protuargument na temu glume kao ozbiljnog zanimanja taj što je gluma nestabilan posao. Angažmani i primanja nisu zajamčeni i to sam si malo po

malo osvještavala tijekom studiranja. Samim time, pojavu egzistencijalnih pitanja i kriza koje, na sreću, dođu i prođu, smatram normalnima, ali time se bori samo stalnim radom. Ako trenutno nema audicija, predstava i snimanja, tada se radi na sebi, tako da kada se prilika ukaže, ti budeš još spremniji!

Redatelj Vanja Jovanović rekao mi je da se on u predstavi bavio svojim unutarnjim revolucijama, no da se tekst u radu s Vama mijenjao. Kad Vam je predstavio projekt, koje su Vam bile asocijacije? Kako ste u njega ušli?

Kada je raspisivao audiciju, Vanja je u opisu naveo kako se predstava radi o odrastanju, što je širok pojam, tako da prije ulaska u proces nismo previše znali o tome. Kada smo ušli u razradu teme, tada sam još smatrala da se taj dio straha od diplome i prelaska u svijet velikih na mene privatno još ne odnosi, stoga sam pažljivo ušla u proces, ali malo po malo kako je rasla predstava, tako sam na neki način rasla i odrastala i ja, i sve više shvaćala da je problem u predstavi vrlo prisutan i da je taj trenutak i meni sve bliže.

Mateja Tustanovski (lijevo) i ansambl u predstavi *Pisane riječi*, autorski projekt Vanje Jovanovića, KUD Sudašćica, Kulturni centar Osijek, 2023.

Koje su Vaše unutarnje revolucije?

Mislim da se na neki način svi mi borimo s istim demonima, samo su to varijacije na temu. Težim na neki način, koliko je to moguće, stvoriti što ugodnije okruženje sebi i drugima oko sebe. Trudim se i steći hrabrost o progovaranju o važnim i aktualnim stvarima, ali promjena uvijek najprije kreće od pojedinca. Najčešća borba mi je vjera u sebe.

To je predstava u koju ste ušli putem audicije. Koliko Vam je to značilo s obzirom na to da su one vrlo rijetke u našem kazališnom svijetu i s obzirom na to da se i vjera u sebe mogla jače poljuljati?

To je bila moja prva kazališna audicija i zaista mi je puno značio Vanjin poziv kada mi je javio da sam dobila ulogu, tako da su i suze radosnice nakon toga odradile svoj nastup. Također je veliku promjenu napravilo i u perspektivi gledanja na vlastiti rad, jer sam nakon audicije smatrala da sam to mogla puno bolje odraditi (zanimljivo, tako sam se osjećala i nakon izvedbi pred komisijom), a na kraju se otkrilo da sam najstroža prema sebi zapravo ja. Svaka audicija je trening i novo iskustvo za glumca, a isto tako i test samopouzdanja koje je glumcu prijeko potrebno, a istovremeno je i jako krhko. Drago mi je da je Vanja napravio ne tako čest potez, otvorio audiciju i pružio priliku studentima i slobodnim umjetnicima da pokažu svoje talente. Nadam se da će se taj princip nastaviti i drugdje.

Kakav Vam je osjećaj bio na prijemnom, a kakav na audiciji?

Osječka Akademija ima prijemni za preddiplomski, kao i prijemni za diplomski studij. Na prijemnom za preddiplomski sam imala ogromnu želju za ostvarivanjem svog sna i tu nije bilo previše mjesta za strah. Na drugom prijemnom je strah bio puno veći jer sam bila svjesna rizika i što gubim ako ne prođem. Nekako, kao da su uložili veći. Također mislim da je na prijemnom za diplomski veći pritisak jer studenti imaju potrebu dokazati da su vrijedni nastavka dalje i da su naučili puno toga tijekom tri godine preddiplomskog studija. Profesorica Anica Tomić nam uvijek govori kako je na tom prijemnom strah bespotreban i kako nas koči, i stvarno je tako, ali se ta sumnja uvijek nekako uvuče u misli. Nakon tog prijemnog sam bila sretna što je ta faza gotova, a onda sam shvatila da je svaka audicija zapravo prijemni. Sve se to svede na isto, najvažnije je doći sabran i pokazati sebe i svoj rad u najboljem svjetlu. Sve ostalo su više sile.

Biste li voljeli da ima više audicija kod nas? Biste li se prijavljivali na audicije u svijetu kao što su uradili mnoge Vaše kolegice i kolege?

Jako bih voljela da se taj krug audicija proširi i otvori svoja vrata umjesto prozorčića, jer nam je to jedini način da se svi upoznamo, povežemo i na kraju krajeva i prezentiramo. U zadnje vrijeme sve me više progoni misao o suradnji u inozemstvu, izgleda mi kao zanimljiv izazov, tako da – da, definitivno bih.

Činjenica je da je glavno tržište kod nas u Zagrebu, a pogotovo što se tiče snimanja, nadam se da će se i na tom planu nešto pokrenuti. Sviđa mi se ideja suradnje s raznim kazalištima, a moja tiha želja je oduvijek bila ZeKaeM. U svakom slučaju sam otvorena za domaće i strane suradnje.

Ako se u *Plišanoj revoluciji* bavite svojevrsnim razotkrivanjem, a doznali smo da ste introvertirana osoba, jeste li imali svojevrsnih barijera tijekom rada na predstavi?

Jesam. Drugi dio predstave je vrlo ekspresivan, što je na početku bilo izvan mojih okvira, ali je Vanja toliko suptilno našao način da me otvori da nisam ni primijetila. Naposljetku, nakon prvog sastanka mi je i obećao da nakon procesa više neću biti ista. Održao je obećanje.

Kako biste opisali svoju generaciju i što je najviše muči?

Na mladima je danas veliki pritisak da postanu uspješni. I koliko god da je ambicioznost predivna stvar, toliko je i opasna. Danas je sve više mladih koji se teško nose s odgovornosti, obavezama i stresom. Starije generacije nama uvijek prigovaraju kako u „njihovo vrijeme“ nije bilo anksioznosti, depresije i ostalih problema i kako smo mi preosjetljivi. Ali ja se ne slažem. Naravno da je i tada to postojalo, ali je tada bilo sramota pričati o tome. Mislim da moja generacija ruši stigme o tome i da smo na dobrom putu. Naravno, uvijek je problem skretanje u krajnost, i na to treba paziti. Mladima je u današnje vrijeme teško započeti samostalan život. Radnih mjesta je malo, cijene su u nebesima, a plaće i honorari zaostaju. Borimo se kako znamo, stvaramo sami sebi nove prilike i ne posustajemo.

Tako i treba. Zbog toga Vam se i divimo. Dobili ste Nagradu i za ulogu Tamarine mame u ispitnoj predstavi *Sutra to možeš biti ti Anice Tomić*. Anica Tomić i Jelena Kovačić poznate su po vrlo angažiranim predstavama za mlade, a poput Vanje Jovanovića od glumca traže koautorski angažman. Na koji način ste istraživali temu nasilja među djevojčicama, o kojemu se manje govori nego o nasilju među dječacima, a podjednako je rašireno i brutalno? Je li Vas nešto iznenadilo?

Inspiracija nam je bio tekst švedskog pisca Niklase Rådströma pod nazivom *Čudovišta* u kojem dvojica dječaka od 10 godina ukradu dvogodišnje dijete i ubiju ga. Tekst je bio potresan i ostavio je veliki utisak na nas, a mi smo onda dobili želju progovarati o istoj temi, ali smo je približno pokušali prilagoditi našim godinama. Također smo klasa od 2 dečka i 6 djevojaka pa smo se zapitali što bi bilo kada bismo obrnuli stereotip koji tvrdi kako dečki uvijek više upadaju u tuče. Tada smo krenuli istraživati slučajeve u Hrvatskoj. Neugodno smo se iznenadili činjenicom koliko je čest slučaj maloljetničkog nasilja uopće, a pogotovo onoga u kojem su pokretači bile mlade djevojke. Zaključili smo kako nasilje nikako nije pitanje ni spola, ni godina, nego uglavnom odgoja.

Imate li razgovore nakon ove predstave i smatrate li ih bitnima?

U jednoj fazi smo mislili kako će zadnji dio predstave biti u obliku forum teatra, ali se kroz proces ta ideja pretočila u nešto drugo. Unatoč tome, nadamo se da predstava potiče djecu da postavljaju pitanja o tome. Nadamo se i da roditelji i nastavnici dobiju želju razgovarati o tome, i da to ne izbjegavaju, iako je teška tema.

Mateja Tustanovski (lijevo) i ostali glumci u predstavi
Sonja Polinski, autorski projekt Vesna Polinske i Mateja
Kulturni centar Zagreb

Djeci je najpotrebnija komunikacija i dobri primjeri u praksi. I koliko su ciljane publika ove predstave djeca i mladi, toliko su i roditelji. Želja nam je potaknuti i odrasle da se više zanimaju za živote mladih i preveniraju nasilje.

Jesu li Vam prilazili mladi gledatelji nakon predstave? Kakve ste komentare dobivali? Što Vas se najviše dojmilo?

Meni osobno ne prilaze, valjda jer sam loš lik u predstavi pa me izbjegavaju (*hahaha*). Ali kolegici Slavić su se obratile jedna socijalna radnica i ravnateljica škole, obje sretno i zadovoljne što se i u kazalištu obrađuju ovakve teme. Tijekom igranja čujemo mladu publiku kako dišu s nama, navijaju za dobro, vesele se porazu lošega i to je ono s čim smo najsretniji. Sve dok predstava komunicira s njima i izaziva u njima angažiranost za pravdu, mi smo zadovoljni!

Što mislite, jeste li uspjeli ovom predstavom nešto pokrenuti? Ili, što biste voljeli ovom predstavom pokrenuti u gledateljima?

Nadamo se da jesmo. Ako se od cijele publike nađe jedno dijete ili jedan roditelj do kojega smo uspjeli prodrijeti, dobro je.

Željeli bismo ovom predstavom potaknuti djecu da reagiraju ako doživljavaju neugode od strane vršnjaka, da pozovu pomoć ako vide nasilje, da ne ignoriraju upozoravajuće znakove i da ne šute. Odrasli su tu da vam pomognu i da vas čuvaju. Vjerujte im. A odrasli, učinite sve da se djeca osjećaju sigurno, da u vama vide prijatelja, a ne prijatnju i dajte im ljubavi. Dobivenu ljubav oni će emitirati dalje.

Za razliku od Mile u Plišanoj revoluciji, ovdje tumačite Tamarinu mamu, osobu stariju od sebe. I pritom nimalo omiljeni lik. Je li Vam to bilo izazovno?

Uh, utjeloviti Sonju Polinski bio je velik izazov. Ona je miljama daleko od mene, a u privatnom životu nisam imala primjera. Prvenstvena je razlika u godinama i u tome što je odgovorna za život svog djeteta. To je bila zadaća, pronaći majčinski instinkt bez iskustva. Primicala sam joj se korak po korak, i na kraju smo se uspjele zbližiti i razumjela sam je dovoljno da je uspijem obraniti kao svoj lik. Primicala sam joj se s *mekane* strane, jer svaki loš lik ima svoj razlog zašto je postao hladan i grub i stavio na sebe masku zločinca. Na kraju je ispalo da smo se zbližile i sada mi je veliki užitek igrati je. Upravo zato što mi je toliko daleka.

Mateja Tustanovski (sre) ansambl u predstavi *Sutra to možeš biti ti* redateljice Anice Tomić, Kazalište Virovitica, 2023.

Vrlo je angažiran i Vaš monodramski nastup u zagrebačkom klubu Peti kupe, gdje ste nastupali zajedno s kolegama Ivom Slavić i Matkom Trnačićem u sklopu projekta *Oni dolaze*. Odabrali ste temu seksualnog uznemiravanja i neprimjerenog ponašanja u glumačkom svijetu. Uz pomoć mentorice Anice Tomić napisali ste sami tekst. Što Vas je najviše potaknulo i kako ste pristupili toj temi?

Unazad sedam godina ta se tema često provlači kroz medije kako u svijetu, tako i u Hrvatskoj. Žrtve godinama šute jer se lakše nositi sam s time nego slušati svijet kako ti ne vjeruje i okrivljava te, ispituje tvoje morale i čak te okrivljava da si ti kriv/a za to što ti se dogodilo. Ono što treba žrtvama je podrška. I svi koji je možemo pružiti bismo i trebali. Možda se nešto promijeni ako budemo transparentni oko toga, ako pričamo o tome i ako budemo podrška jedni drugima. Možda se napadači posrame i shvate da nemaju pravo nekoga ugrožavati na takav ili bilo koji drugi način. Možda se postave granice. A s druge strane, koliko treba pričati, toliko treba i djelovati. Tema je vrlo delikatna i pristupila sam joj s velikim strahom, oprezom i dozom humora. Ljudi lakše podnesu stvari kada im se servira pladanj šale, a na tanjur dobiju vruću istinu. Također sam pokušala temu sagledati iz raznih kuteva: muške žrtve, ženske žrtve, čak i osobe koje iskorištavaju te teme i zloupotrebljavaju, nažalost ima i toga.

Što mislite kako biste reagirali da Vam se, nedajbože, dogodi seksualno uznemiravanje? Koliko ste daleko spremni ići u provođenju pravde (jer vidimo da češće nastradaju žrtve, a ne zlostavljači)?

Ne znam. Nadam se da nikada i neću saznati. Uvijek je najlakše iz svojih cipela pričati o tuđim. Svi dajemo svoja mišljenja o tome, ali zapravo nitko ne zna kako je napadnutoj osobi i u koje stanje osoba upadne. Za reagiranje ti treba čvrst *ratio*, a mislim da se nakon takvog šoka on negdje i izgubi.

Slažem se. Anica Tomić mi je prišapnula i da izvrsno pišete. Jeste li bili svjesni svog talenta za pisanje ili ste ga otkrili na Akademiji?

Ha ha ha, uvijek su učiteljice mislile da mi kod kuće mama piše sastavke! S vremenom su shvatile da sam to samo ja i moja olovka. Najviše sam pisala kroz osnovnu i početak srednje škole, a onda sam sve manje dobila potrebu da svijet iz glave prenosim na papir. Nekako sam dobila dojam da je sigurniji kod mene nego na papiru. Tek sam od treće godine Akademije počela ponovno njegovati tu vještinu.

Što Vam je pri pisanju ovog teksta bilo najviše važno? Na što ste htjeli staviti naglasak?

Htjela sam staviti naglasak na apsurd u koji se pretvorio taj naš svijet. Nevjerojatna mi je ta anomalija pravdanja lošeg postupanja. Počeli smo smatrati normalnim kada nas netko vrijeđa i ponižava, samo zato što smo željni posla i bojimo se da ćemo ga izgubiti ako se pokorimo. Htjela sam protresti ljude i viknuti im: „Hej! Ovo nije normalno i ne moraš to trpjeti!“ Naivno vjerujem da je moguće da samo radimo ono što volimo bez ucjena, manipulacije, prijetnji i mobinga. Zaprljali smo umjetnost. Ljudi su izgubili dragost. Zaprljali smo naše ogledalo i trebamo dati sve od sebe da ga očistimo, jer u suprotnom gubimo sve.

Mateja Tustanovska i Iva Slavić u projektu *Oni dolaze*, red. Anica Tomić, Peti kupa, Zagreb

To Vam je prvi javno izveden monolog. I pritom s vrlo delikatnom temom. Jeste li imali silnu tremu?

Imala sam ogroman strah i veliki pritisak sebe same. To je delikatna tema. Živimo u doba političke korektnosti i vremenu u kojem se ljudi jako lako uvrijede i osjećaju napadnuto. Bojala sam se da će ljudi to krivo shvatiti, da će pomisliti da se izrugujem s ozbiljnim temama, da vrijeđam naš posao. Zato sam tome morala pristupiti pametno i oprezno. Profesorica Tomić me tu vrlo ohrabrila i poticala i zaista mogu reći da nas nije pustila same u to, nego je stala iza nas i bila nas je spremna zaštititi bude li bilo potrebno. Nasreću, publika je dobro reagirala. Na početku je bila šokirana, ali je onda shvatila o čemu je riječ. I na prvu pozitivnu reakciju, i ja sam se opustila, a trema je nestala.

Kako se rješavate treme?

Ponavljanjem! Trema nestaje kada sam sigurna u sebe i u materijal koji iznosim. Ako se još poklopi i da su mi scenski partneri ljudi kojima mogu vjerovati, onda nema mjesta tremi.

Imate li kakav ritual pred nastup?

Prije izvedbe se osamim i glasovno zagrijem. Nikako ne ponavljam tekst, a obavezno šapnem ekipi „puj, puj, puj“, zagrlim barem jednu osobu koja mi je najbliže i prekrižim se.

Spomenuli smo tri predstave od četiri u kojima igrate izvan Akademije, koje su vrlo angažirane i Vaše – koautorski ih potpisujete zajedno s cijelim umjetničkim timom. Biste li htjeli nastaviti tim angažiranim putem autorskog kazališta?

Ima nešto posebno u autorskim projektima. Ansambl se poveže na poseban način kada svi zajedno gradite nešto iz nule. Još kada publika to dobro prihvati, sreći nema kraja! To je ujedno i teži način, proces traje duže, ali je i ishod nekako slađi. Nemam ništa protiv ideje da se taj put nastavi, ali samo ako je ekipa dobra!

Budući da ste na Akademijinim ispitima tumačili i mnoge dramske uloge, napisane uloge, što Vam je draže – tumačiti likove u čijem ste stvaranju sami sudjelovali ili one koje je zamislio pisac?

Izazovno je i jedno i drugo i baš zato nemam preferenciju. Napisani lik moraš približiti sebi, a lik koji si ti napisao moraš približiti publici. Ja sam za bilo koju opciju, sve dok nije dosadno.

Izjavili ste da biste voljeli igrati Krležinu Lauru Lenbach. Zašto baš nju?

Mislim da sam dramu *U agoniji* pročitala četiri ili pet puta. Najdraža mi je Krležina drama, a monolog Laure sam htjela izvoditi za prijemni za preddiplomski. Tada sam zaključila da je to ipak prevelik zalogaj, ali sam si obećala da ću joj se jednom vratiti. Zatim me na ispitu iz govora na trećoj godini dopala scena Laure i Križovca. Izgleda da ipak ima neka tajna veza.

Što ste naučili od Vanje Jovanovića, a što od Anice Tomić?

Blago lekcija. Vanja me naučio jednostavnosti, dobroj šali, rušenju pravila, uz njega je poraslo moje glumačko samopouzdanje, pokazao mi je kako radi redatelj kojemu možeš vjerovati, koji te vodi i kojemu se možeš s potpunim povjerenjem predati u procesu. On, njegove metode i način rada su me definitivno odbacile na novi level. S druge strane, Anica Tomić mi je pokazala žensku snagu, hrabrost i borbenost. Pokazala mi je kako se treba kretati u ovom poslu. Puno sam mogla naučiti iz njenih iskustava koje rado dijeli s nama, kroz koje sam se i ja odvažila na neke odluke.

Izjavili ste u jednom intervjuu da je na Vas snažan pečat ostavio pokojni Saša Anočić, izvrstan redatelj i profesor. Što Vam je ostavio u nasljeđe?

Brigu za malog čovjeka. Blagost. Humor. Melankoliju koja nas pokreće i vjeru za bolje sutra. Danas ćete rijetko naći redatelja ili partnera koji će vam u procesu prekinuti scenu i doskočiti k vama samo zato da vam kaže da ste bili odlični. Naučio me radovati se tuđim uspjesima. To mi je možda najljepše.

Često mi je žao kad se Vaši kolege nakon završene Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku prestanu baviti lutkarstvom. Zato me razveselila vijest da nastupate i u lutkarskoj predstavi *Divljug zapada* zov u karlovačkom Zorin domu. Volite li lutkarstvo i kakvim tipom lutkarstva biste se željeli baviti?

Lutkarstvo i ja imamo *volim-ne volim* odnos i to je ono što me privlači kod njega. To je neki potpuno drugi jezik od našeg. Provokativno je, a suptilno. Najviše bih se voljela baviti lutkarstvom za mlade i odrasle. Toga najviše fali.

Slažem se. I sama bih voljela da je više takvih lutkarskih predstava. Je li Vam lutkarstvo pomoglo i u stvaranju dramskih uloga?

Itekako! Lutkarstvo je naš as u rukavu u svakom pogledu. Pomoću njega dobijemo pojačane motoričke vještine, razne glasovne sposobnosti, a najviše dobijemo novu perspektivu iz koje možemo analizirati lik.

Što Vas privlači kod lutkarstva, a što kod dramskog kazališta?

Kod lutkarstva me najviše privlači moć simbolizma. Craig je davno utvrdio da lutka može puno više nego glumac i to je najveća moć lutke. Dramsko kazalište je moja sigurna luka kojoj ću se uvijek vraćati. U dramskom kazalištu imamo luksuz proživjeti emocije koje možda nikada nećemo, voditi razgovore koje nikada ne bismo i voljeti one koje ne želimo.

Biste li voljeli da je više predstava u kojima nema tih ladica i razlika (lutkarsko, dramsko i sl.)?

Jako mi je žao kada čujem kako kolege koji nemaju doticaj s lutkarstvom omalovažavaju tu umjetnost. To je uglavnom zato što je ne razumiju. Kada u Hrvatskoj kažeš „lutkarska predstava“ ljudi uglavnom vide klasične lutke, dječji tekst i to smatraju lošim poslom. Lutkarstvo je puno više od toga. Lutkarstvo ima veliku odgovornost. Odgaja dječju publiku da izrastu u ljude koji razumiju umjetnost. Preuzima ulogu roditelja i učitelja. Međutim, lutkarstvo nije samo za djecu! I lutkarstvo ne čine samo klasične lutke! Lutkarstvo ima i drugu stranu, nipošto nije samo za djecu. Postoje lutkarske predstave za odrasle koje ostave više utjecaja na publiku nego dramske predstave. Najbolji redatelji koriste lutkarske elemente u svojim predstavama. To su razlozi zašto me rastuži kada se lutkarstvom bave ljudi koji ga ne razumiju i podcjenjuju.

Što biste voljeli istraživati u Vašem diplomskom ispitu?

Čeka me još završetak prvog i cijeli drugi semestar. U diplomskom iz lutkarstva ću s kolegama Selman, Trnačić, Kolesarić i Redžić raditi na temu *Šume Striborove* autorice Ivane Brlić – Mažuranić, po estetici slavenske mitologije. A s kolegicom Slavić ću raditi diplomski iz glume za koji tema još nije do kraja odlučena, tako da ćemo Vas time iznenaditi!

Mateja Tustanovski u predstavi *Jom kipur ili pomirenje* autorice Ivane Šojat, u režiji Zelimira Mesarića, HNK Osijek, 2023.

Gdje ćemo Vas moći ponovno gledati?

U predstavama *Plišana revolucija* (KC Osijek), *Sutra to možeš biti ti* (Kazalište Virovitica), *Divljeg zapada zov* (Zorin Dom Karlovac), *Jom Kipur* (HNK Osijek), *Pričaonice za djecu* (KC Osijek) i u planu je jedan međunarodni projekt.

Želim Vam puno uspjeha u Vašem daljnjem radu i još mnogo raznih, domaćih i inozemnih nagrada.

©Katarina Kolega, Hrvatskoglumiste.hr, objavljeno 28. studenog 2023.

Tekst je objavljen uz potporu AEM u okviru projekta poticanja novinarske izvrsnosti. Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.